

Resumeer december 2019

I omvendt kronologisk rækkefølge

27. december

Efter et kort forhandlingsforløb kunne Lærernes Centralorganisation og Behandlingskolerne klokken 1:40 i nat sætte underskrifter på en overenskomst, der kommer til at dække de 86 lærere, som er ansat hos en af Danmarks største private udbydere af specialtilbud til børn og unge. Det skriver **Folkeskolen** 20. December.

Efter de væltede stilladser lurer en storkonflikt i 2020. Forhandlingerne om overenskomst for 600.000 privatansatte arbejdere kan meget vel ende i storstrejke efter uroligheder især i byggebranchen. Sandsynligheden for, at OK20 ender i konflikt, en storstrejke som den i 1998, er nemlig markant nok til at tage alvorlig. OK17 kom tættere på sammenbrud, end de fleste havde troet. Dengang var stemmedeltagelsen den højeste siden 1973, og kun 56,5 pct. af fagforeningsmedlemmerne stemte ja til overenskomsten. I 3F var modstanden massiv, og kun sammenkædningsreglerne med ja-stemmer fra de andre forbund afværgede en storkonflikt. Det er altså ikke mange stemmer, der skal flyttes for at sikre et nej næste år. Det er især modstanden mod social dumping, altså udenlandske arbejdere og virksomheder, der underbyder danske overenskomster, som fylder. Det vil afspejle sig i kravene til næste års overenskomstforhandlinger (OK20), hvilket meget vel kan udløse en storkonflikt, der sætter Danmark i stå i flere uger. Det skriver Niels Jespersen i en kommentar i **Berlingske** 24. December.

Nordjyderne bakker op om de fagforeninger, som forhandler overenskomster. Det konstaterer fagforbundet 3F på baggrund af en undersøgelse blandt godt 1000 danskere. Undersøgelsen viser, at 75 procent af danskerne synes, det er vigtigt eller meget vigtigt, at lønmodtagere organiserer sig i de fagforbund, som forhandler overenskomst. Opbakning er endnu større blandt nordjyder, hvor 82 procent finder det vigtigt eller meget vigtigt, at man er med i en af de pågældende fagforeninger. Det skriver **Nordjyske** 24. December.

20. december

Høj beskæftigelse og lav inflation ligger til grund for solid reallønsfremgang i byggeriet siden 2017. 3F vil have markant stigning af mindstelønnen på bordet ved de OK20-forhandlingerne. 3F Byggegruppen har konkrete krav med til OK20 forhandlingerne. Blandt andet en solid stigning af mindstelønnen mellem 20 og 40 kroner i timen. Det skriver **Dagensbyggeri.dk**.

Med mødet mellem Dansk Byggeri og 3F Byggegruppen forleden er forhandlingerne om de nye overenskomster på det private område indledt, og der er grund til bekymring. Set i lyset af at vi står på toppen af en højkonjunktur med næsten fuld beskæftigelse, kan det lyde mærkeligt. Forløbet for tre år siden viser imidlertid, at den danske model er blevet sårbar overfor en målrettet nej-kampagne. Dengang blev en fornuftig mæglingsskitse sat til afstemning, men kun 57 pct. stemte ja. Tre år tidligere, i 2014, stemte 77 pct. ja. Det store antal nejstemmer skyldtes en kompromisløs nej-kampagne som især kom fra 3F's bagland og særligt fra 3F Byggegruppen. Dette var en alvorlig lære for de ansvarlige forhandlere i fagbevægelsen. Disse havde traditionen tro brugt deres kræfter på at forhandle med arbejdsgiverne og på at holde møder med tillidsrepræsentanter og havde ikke brugt tiden på at forklare forhandlingsresultatet i offentligheden. Det skriver Niels Lunde i en kommentar i **Børsen**.

18. december

Højeste lønstigninger i byggeriet siden 1998: 3F ser plads til yderligere lønhop. Reallønnen i byggeriet er siden 2017 steget 2,1 pct. årligt. Det er den højeste reallønstigning siden 1998, hvor der sidst var konflikt på det private arbejdsmarked. Niels Hansen, direktør og medejer af entreprenørvirksomheden Klingenberg Anlæg & Kloak A/S i Greve, har de seneste år været nødt til at grave dybere i lønposen for at fastholde dygtige medarbejdere. "Vi oplever, at vores dygtige medarbejdere ude i marken hele tiden bliver tilbudt en højere løn, og vi er jo nødt til at følge med og hæve lønnen. Det er noget, der virkelig har taget fart de seneste to år, hvor vi i stigende grad oplever, at vores gode folk har taget et job et andet sted, fordi de er blevet tilbudt 30 kr. mere i timen," siger Niels Hansen. Det skriver **Børsen** onsdag.

I teorien burde det være lettere end nogensinde at få lønforhøjelser i danske virksomheder. Ledigheden er i bund, og mange virksomheder søger stadig forgæves efter arbejdskraft. Det må være det bedst tænkelige grundlag for lønkrav i virksomhederne, når forhandlingerne om de nye overenskomster er afsluttet i foråret. Men alt tyder på, at vi har vænnet os til små stigninger i lønnen, når der forhandles nye overenskomster. Det bliver meget svært at finde en dansk virksomhed, som budgetterer med store lønstigninger i 2020. Der vil formentlig være enkelte frontløbere i it-branchen, som gør det. Flere virksomheder vil gøre det for enkelte medarbejdergrupper som forskere og specialister med lønninger, der skal kunne konkurrere med arbejdsgivere uden for Danmark. Men det samlede billede er, at der bestemt ikke kommer nogen lønfest. Det skriver Leif Beck Fallesen i **Politiken** onsdag.

17. december

Virksomhederne skruer ned for optimismen i DI's rundspørge. Højkonjunktoren ligger efter alt at dømmes bag os. Overenskomstparterne og politikere skal tage ansvaret for at sikre intakt konkurrencekraft, skriver Dansk Industris adm. direktør Lars Sandahl Sørensen i lederen i **DI Business**, der har tema om OK20. Flexibilitet, forenkling og ansvarlig lønudvikling er tre temaer, der går igen blandt DI's medlemsvirksomheder ved informationsmøder om næste års overenskomstforhandlinger. Forhandlingerne bliver afgørende for virksomhedernes konkurrenceevne i en fremtid, der - trods en fortsat optimisme - er kendetegnet af usikkerhed på nogle af de vigtigste eksportmarkeder: Tyskland og Storbritannien.

På trods af, at det går godt med økonomien i Danmark, og beskæftigelsen er høj, har lønstigningerne blandt arbejderne på gulvet været moderate de seneste år. Lønningerne holder slet ikke trit med den udvikling, der er sket i produktiviteten. Til gengæld vokser topchefernes lønninger hurtigere end nogensinde før. Det er bagtæppet for de overenskomstforhandlinger på det private arbejdsmarked, som netop nu er ved at starte op. Kravene fra fagforeningernes medlemmer er klare. Mere i lønningsposen, højere mindsteløn og værn mod social dumping. Og vurderer man alene ud fra samfundsøkonomien og virksomhedernes økonomi, så har fagbevægelsens forhandlere rigtig gode kort på hånden. Dette skriver **Arbejderen** tirsdag.

DJ udpeger hovedfokus forud for overenskomstforhandlinger. Mediearbejdspladserne skal tage et større ansvar for freelancere, lyder ønsket fra Dansk Journalistforbund, inden forhandlinger om overenskomst går i gang. Startløn er et andet emne, som forbundet vil bringe til bordet. Dette skriver **Mediawatch** mandag.

16. december

Fagbevægelsens venstrefløj har brugt de seneste tre år på at koordinere en ny kampagne.

Dens krav synes imidlertid så umulige at indfri, at aktørerne let kan blive skuffede. Den etablerede fagbevægelse frygter, hvad det ender med. Det skriver **PolicyWatch.dk** mandag.

At indgå overenskomster er det bedste redskab til at bekæmpe social dumping og sikre ordentlige vilkår. Som fagbevægelse skal vi blive endnu bedre til at organisere udenlandske arbejdstagere, og til at få indgået aftaler om overenskomst. Lad mig starte med at slå fast, at jeg er en varm tilhænger af dansk EU-medlemskab. Jeg er også tilhænger af EU's indre marked, som Danmark på mange måder nyder godt af. Den frie bevægelighed for arbejdskraft og tjenesteydelser er grundlæggende principper i det indre marked. Det er fine, vigtige og gode principper, at arbejdskraften kan søge hen, hvor arbejdet er. Men – for der er et ”men” – så medfører den frie bevægelighed også udfordringer. Et mindsteløns-direktiv vil være undergravende for den forhandlingsmodel, der er med til at sikre ordentlige arbejdsvilkår på danske arbejdspladser. Men vi er meget åbne overfor at udvikle tiltag, der kan hjælpe arbejdstagerne i især Østeuropa, der oplever meget lave lønninger og et stadigt voksende løngab. Det skriver Bente Sorgenfrey i en kommentar på **FH.dk** fredag.

Finanslovsaftalen lægger op til, at der udarbejdes en ny positivliste for stillinger på minimum faglært niveau, hvor der er mangel på arbejdskraft. Positivlisten angiver, hvilke stillinger, der kan besættes med medarbejdere fra lande uden for EU. Dette kan give landbruget nye muligheder, som kan bidrage til at løse manglen på arbejdskraft. Det skriver **Landbrugsavisen** fredag.

13. december

Overenskomstforhandlingerne mellem Danske Medier Arbejdsgiver (DMA) og Dansk Journalistforbund går snart i gang. DJ har et overordnet krav; DMA skal tage et større ansvar for freelancere. Formand i DJ, Tine Johansen, er ikke i tvivl: ”Vi har et fælles ansvar for at mindske de voksende forskelle i løn og vilkår, vi ser på det journalistiske arbejdsmarked.” Det skriver **Journalistforbundet**.

Beskæftigelseskommissær Nicolas Schmit var torsdag i København for lægge en dæmper på dansk bekymring over en fælles europæisk mindsteløn. Missionen lykkedes kun delvist. ”Jeg er her, fordi jeg kan lide Danmark, og fordi jeg har stor beundring for jeres velfærdssystem og jeres dynamiske økonomi. Og måske har jeg også valgt at starte min besøgsrække i Danmark, fordi jeg har hørt, at der er en del bekymring over forslaget om minimumsløn, så jeg er her også for at udstede en garanti om, at ingen - og i særdeleshed ikke mig selv - er ude på at underminere eller svække jeres meget succesfulde og stærke kollektive forhandlingsystem,” siger han. Det skriver **Altinget** fredag.

Forhandlingerne om butiksoverenskomsten går for alvor i gang i januar, men allerede nu gør HK Handel og Dansk Erhverv klar til at udveksle krav til den kommende *overenskomst*. Parterne mødes og udveksler krav torsdag den 19. december, og de egentlige forhandlinger vil foregå fra januar og strække sig ind i februar. Formanden for HK Handel, Per Tønnesen, siger: ”Når vi beskæftiger os med et lavtlønsområde, vil man altid diskutere løn og ansættelse. Det er også klart, at skæve arbejdstider om aftenen er noget, der optager medlemmerne.” Det skriver **Dansk Handelsblad** fredag.

CO-Industrioverenskomsten med Dansk Industri, som papirarbejderne er omfattet af, er den af de tre overenskomster der forventes at være færdigforhandlet først, dels fordi Dansk Industri også fører Emballage-Industriens forhandlinger, og de vil næppe være interesseret i at slutte på et forholdsvis lille område, før den store *overenskomst* er færdigforhandlet og dels

fordi industriforliget traditionelt udstikker linjerne for det øvrige arbejdsmarked. Og det får naturligvis indflydelse på vores forhandlinger på Den Grafiske Overenskomst med Grakom og Emballageoverenskomsten med Emballage-Industrien i Dansk Industri. Begge disse overenskomster forhandles sammen med HK Privat. Forhandlingerne med Grakom starter op med et møde den 24. januar 2020. Det skriver **Pak & Papir**.

12. december

I foråret 2020 skal overenskomstforhandlingerne på det private arbejdsmarked fornys, og kravene fra HK Privat er klare: Flere penge på fritvalgskontoen og mere indflydelse på arbejdstiden. Det skriver Inger Stranddorf, Formand, HK Privat MidtVest på **HK's hjemmeside**.

Byggearbejderne har fået ny chefforhandler i Claus von Elling ved overenskomstforhandlingerne. Pisseirriterende. Det er formentlig sådan, de tænker om ham i Dansk Byggeri, gætter Claus von Elling. Interview i **Licitation** torsdag.

I de kommende måneder skal slaget om overenskomsterne på det private område stå. Det er vigtigt for FOAs privatansatte medlemmer, men også for de offentligt ansatte, hvor OK21 venter i horisonten. Lønstigninger, bedre balance mellem arbejds- og privatliv og flere tillidsvalgte. Det er de vigtigste af de krav, som FOA vil stille til private arbejdsgivere, hvor FOAs faggrupper har arbejde. Det har FOAs hovedbestyrelse vedtaget onsdag, og dermed er OK20 for FOAs vedkommende skudt i gang. ”Vi er lillebror på det private arbejdsmarked og afhængige af andre forlig, der bliver indgået. Men at man er lillebror, skal man ikke lade sig gå på af. Vores medlemmer på området har krav på en stærk indsats. Og lillebror kan godt råbe højt, når han sidder over for mor og far,” siger Thomas Enghausen. Det skriver **Fagbladet FOA**.

Der var store forventninger til regeringen. Efter næsten to årtier med Fogh, Løkke, Thorning/Corydon og så igen Løkke er vi rigtig mange, der har fået rigtig meget for meget af den samme nyliberale politik. Og der er lyspunkter i finansloven for 2020. Farvel til opholdskrav for dagpenge. Millioner til kamp mod social dumping. Positivliste for virksomheder, der tager lærlinge. Mere menneskelig flygtningeholdning. En ambitiøs klimaplan. Opnormering i daginstitutioner og på skoler. Penge til psykiatrien. Stop for effektiviseringsbidrag. Afskaffelse af uddannelsesloft. Fint nok, men det er altså alt for små skridt. Det skriver Hans A. Sørensen, fagforeningsformand for 3F Horsens og omegn i **Horsens Folkeblad**.

Arbejdsmarkedets parter har lavet et forslag, der skal sikre ordentlige løn- og arbejdsforhold for udenlandske chauffører, der kører godstransport i Danmark. Diskussionen om forslaget må dog ikke komme til at basere sig på myter. I efteråret 2018 var forargelsen stor, da det blev afsløret, at filippinske chauffører levede under kummerlige forhold i Padborg og kørte til en løn, der lå meget langt fra, hvad der er sædvanligt i Danmark. Parternes forslag har været omdiskuteret i medierne. Det er naturligvis i orden at være kritisk over for det, som arbejdsmarkedets parter i fællesskab anbefaler. Men der er grund til at få fakta på plads, så diskussionen ikke kommer til at basere sig på myter. Det skriver Jacob Holbraad på **DA's hjemmeside**.

Fronterne er så småt ved at blive trukket op til de private overenskomstforhandlinger i 2020. De private arbejdsgivere mener ikke, at økonomien er klar til bedre forhold, mens lønmodtagerne mener det modsatte. Lønmodtagerne har oveni ikke glemt, hvordan det gik

ved de sidste overenskomstforhandlinger i 2017. Der var en stor del af 3F's medlemmer utilfredse med den aftale, som deres egne forhandlere var nået frem til med arbejdsgiverne, og mange af medlemmerne stemte derfor nej. Det skriver **Altinget**.

Det lugter af en ny gærkonflikt til foråret. Årtiers mest arbejdsvenlige regering, et fagforbund der råber »social dumping« efter alt, hvad der bevæger sig, store forventninger til højere løn, og toplønninger der er stukket helt af. Er det opskriften på et sammenbrud? Det skriver Bent Winther i en analyse i **Berlingske** onsdag.

11. december

Det første forhandlingsmøde var startsignalet til vinterens og forårets forhandlinger om løn- og arbejdsvilkår for mindst 600.000 privatansatte medarbejdere, heraf 95.000, som Dansk Byggeri forhandler overenskomst for. Ved det efterfølgende pressemøde introducerede adm. direktør Lars Storr-Hansen og direktør Peter Stenholm fra Dansk Byggeri sammen med formand Claus von Elling og næstformand Palle Bisgaard fra 3F Byggegruppen kort de to parter input til OK20-forhandlingerne. 3F's byggegruppe ønsker bl.a. højere minimalløn og en øget indsats mod social dumping. Dansk Byggeri vil have en ansvarlig overenskomst med mere fleksibilitet for den enkelte virksomhed. Det skriver **DanskByggeri.dk** tirsdag.

Højere mindsteløn i byggeriet kan betyde knald eller fald ved OK20, det skriver **Altinget** tirsdag. Dansk Byggeri går efter blød landing i overenskomstforhandlingerne, men baglandet i 3F er klar til hård konfrontation. Nyvalgt 3F-formand afviser kategorisk at havne i en situation, hvor han er i opposition til sine medlemmer. Forhandlingerne på byggeriets område omfatter omkring 100.000 lønmodtagere, men kan få afgørende betydning for overenskomstforhandlingerne for 600.000 privatansatte.

10. december

Bedre værn mod social dumping er et af de krav, som 3F Byggegruppen tager med sig ind til de kommende overenskomstforhandlinger med Dansk Byggeri. Det fortæller Claus von Elling, der er formand for 3F Byggegruppen, mandag på et pressemøde, som indleder overenskomstforhandlingerne mellem parterne. Hos Dansk Byggeri er man ligesom 3F Byggegruppen imod social dumping. Men modsat fagforeningen mener Dansk Byggeri ikke umiddelbart, at der er behov for at gøre meget mere for at værne sig mod social dumping, i forhold til hvad de gældende overenskomster gør på området. Det skriver **Berlingske** tirsdag.

I begyndelsen af 2020 skal nye overenskomster forhandles på plads for 52.800 af de ansatte i finanssektoren. I forhandlingerne repræsenterer Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) 164 virksomheder fra et bredt udsnit af finanssektoren. Overenskomsten mellem Finansforbundet og FA omfatter ca. 43.400 medarbejdere, mens forsikringsoverenskomsten omfatter ca. 9.400 medarbejdere. FA har oprettet en hjemmeside, hvor interesserede kan følge overenskomstforhandlingerne. Det skriver **Finanssektorens Arbejdsgiverforening**.

Nu begynder kampen om 600.000 danskeres arbejdsvilkår: 'Vi finder os ikke i at blive trådt på en gang til'. Budskabet er ikke til at tage fejl af. Selvom forhandlingerne om overenskomsten for 2020 endnu ikke er skudt i gang, er forventningerne allerede høje. "Vi skal over at vise, at vi er parate til at slås for det," siger Martin Vanding. Han er en af de 60 håndværkere, som klokken halv seks i morges hoppede i en bus fra Aarhus mod København. Det skriver **DR.dk** mandag.

Danske håndværkere er så bekymrede over social dumping, at det bliver meget svært at nå et forlig i de overenskomstforhandlinger, som begynder inden for byggeriet nu. Der bliver demonstrationer, og forhandlingerne kan meget nemt køre af sporet. Ifølge velinformerede kilder bliver det meget svært især inden for byggeriet at lande aftaler om nye overenskomster. Og det vil ikke overraske, hvis det kommer til demonstrationer, hvor bølgerne kan komme til at gå højt. Det skriver Iver Houmark Andersen i en kronik i **Børsen**.

Skjult netværk kræver resultater ved OK20. 'Arbejdere i Bevægelse' er ikke en del af det etablerede fagforeningssystem, men opererer på egen hånd uden om de traditionelle kanaler, når de sætter gang i faglige aktioner og kampagner. Det er et netværk af folk med forbindelse til en lang række brancher i hele landet – murere, tømrere, stilladsarbejdere, industriarbejder, lokoførere, skraldemænd, chauffører. Siden overenskomstforhandlingerne i 2017, hvor netværket stod bag en effektiv protestkampagne, har de været med til at organisere de offentligt ansatte under de dramatiske overenskomstforhandlinger i 2018 og været aktive i en række aktioner fra blokader mod virksomheder, DSB-strejkerne og støttemanifestationer for bagagearbejderne i lufthavnen. Nu har 'Arbejdere i Bevægelse' rettet blikket mod OK20. Det skriver Casper Schrøder i en analyse på **DR.dk**.

3F rasler med sablen: Hæv lønnen i bunden med op til 40 kr. i timen. De kommende overenskomstforhandlinger skal bruges til at bekæmpe social dumping med udenlandsk arbejdskraft, mener 3F. Dansk Byggeri bryder sig ikke om en kraftig stigning i mindstelønnen. Fagforeningen 3F vil nu for alvor gå på jagt efter udenlandsk arbejdskraft, der giver problemer med social dumping. 3F mener, at de kommende overenskomstforhandlinger skal give en gevaldig stigning i lønnen i bunden. Mindstelønnen i byggeriet er i dag 125 kr. i timen, og den vil 3F gerne have hævet med 20 kr. til 40 kr. Tonerne blev slået an, da Dansk Byggeri og 3F Byggegruppen havde indkaldt til fælles pressemøde som startskuddet til overenskomstforhandlingerne for cirka 80.000 medarbejdere inden for bygge- og anlægsbranchen. Det skriver **Berlingske** mandag.

Landets største virksomheder vil have øremærket barselsorlov til mænd. Lars Sandahl Sørensen, der er ny adm. direktør for Dansk Industri, vil have øremærket barsel til mænd, og han mener, at Danmark på sigt skal gå længere end de otte ugers orlov, som Danmark ifølge EU skal øremærke til mænd. Det skriver **Berlingske** mandag.

9. december

Nye væksttal snyder: Vi er slet ikke så dygtige, som vi går og tror – det koster på lønnen. Groft sagt kan man sige, at vi ikke er helt så dygtige, som vi går og tror. Nøglen til at få mere økonomisk vækst på den lange bane er, at vi arbejder mere effektivt – at vi får mere ud af de timer, som vi arbejder. Det handler om at få hævet væksten i vores produktivitet, men nye tal viser, at selv om det nuværende opsving har været flot, så har væksten i vores produktivitet kun været på 0,4 pct. om året i gennemsnit inden for industrien. Det skriver **Berlingske** i dag.

Social dumping presser 3F i spillet om nye overenskomster for håndværkere, det skriver **Børsen**. Danske håndværkere er så bekymrede over social dumping, at det bliver meget svært at nå et forlig i de overenskomstforhandlinger, som begynder inden for byggeriet nu. Der bliver demonstrationer, og forhandlingerne kan meget nemt køre af sporet. Mandag d. 9 december begynder arbejdsgivere og fagforbund at lægge arm om nye overenskomster for tømrere, murere, elektrikere og andre håndværkere. Dermed er startskuddet gået for overenskomstforhandlingerne, som i løbet af foråret – branche for branche – skal føre nye aftaler om løn- og arbejdsvilkår for i alt 600.000 mennesker ansat i det private erhvervsliv.

Modstand mod mindstelønsaftale. Regeringen vil indføre mindsteløn til chauffører, der kører cabotagekørsel og kombineret transport i Danmark, men et forslag fra arbejdsmarkedets parter om mindsteløn møder stærk modstand fra DF, mens Venstre er gået i flyverskjul, Arbejdsmarkedsforsker Søren Kaj Andersen undrer sig, det skriver **DTL Magasinet**. "Der lægges op til, at fagforeningsfriheden fjernes, og det kan vi ikke støtte". Så klar er udmeldingen fra DF's transport-ordfører Hans Kristian Skibby, der siger, at hans parti ikke kan støtte det DA/FH-forslag om mindsteløn på transportområdet, som regeringen vil gøre til lov.

Arbejdsmarkedets parter må ikke blive en brik i politisk drilleri. Hvad er den danske model værd, hvis politikerne ikke lytter til arbejdsmarkedets parter? FH og DA-forslag til bekæmpelse af social dumping må ikke blive et offer i et politisk magtspil over for regeringen, skriver Erik Østergaard, direktør i DTL - Danske Vognmænd på Altinget.dk.

6. december

3F BJMF er klar til fra start at lægge pres på arbejdsgiverne for et godt overenskomstresultat. Mandag rulles den røde løber ud for forhandlerne, når 3F og Dansk Byggeri holder pressemøde som opstart på OK20-forhandlingerne. "Vi så, hvor godt det virkede, da de offentligt ansatte stod sammen og bakkede op om deres forhandler. Vi har planer om mange initiativer, som skal mobilisere vores kollegaer til aktivt at deltage i kampen og gøre vores krav synlige," siger talsperson Carsten Bansholm til Arbejderen.dk torsdag.

På mandag tager byggeriets parter hul på de private overenskomstforhandlinger. Som i 2017 er det også her, man forventer de største udfordringer. Altinget har talt med arbejdsmarkedsforsker Søren Kaj Andersen om de vigtigste temaer. Ifølge Søren Kaj Andersen er det på mange måder de samme udfordringer, men også nye dynamikker, som forventes at komme til at præge OK20. Selv om det er byggeriet, som åbner ballet på mandag, er det på industriens område, man laver det såkaldte spydspidsforlig, som lægger linjen for løndannelsen og hovedtemaer på de øvrige områder. "På lønmodtagernes side af bordet vil man nok regne baglæns og insistere på, at der vitterligt er kommet flere penge i kassen, som de ansatte skal have større del i, mens der på den anden side vil sidde arbejdsgivere, som kigger ind i en usikker fremtid, og som derfor nok vil mene, at man skal holde lidt igen på lønnen," siger Søren Kaj Andersen.

4. december

Beskeden er klar fra lønmodtagernes to topforhandlere, det skriver **A4arbejdsliv**. Det går godt for Produktionsdanmark. Det forventer man, at næste års overenskomstaftaler for industrien kommer til at afspejle. Det gælder både i forhold til lønstigninger og andre goder, der kan skabe bedre balance mellem arbejde og fritid for lønmodtagerne, forklarer Claus Jensen og Mads Andersen fra CO-industri i dette interview forud for OK20.

Belært af forløbet fra OK17, hvor en stor del af medlemmerne truede med at sende landet ud i en storkonflikt, opruster CO-industri sin kommunikationsindsats forud for overenskomstforhandlingerne for de privatansatte, det skriver **A4arbejdsliv**. 'Vi havde svært ved at komme ud med fakta til det enkelte medlem', lyder det fra de to topforhandlere Claus Jensen og Mads Andersen.

Dansk Metals formand taler for en pragmatisk tilgang, men han tager fejl af, hvad arbejderbevægelsens store sejr er kommet af. Arbejderne har aldrig fået noget foræret. Vi

har kæmpet hårdt gennem omfattende mobiliseringer og storstrejker, skriver fem fagligt aktive i et debatindlæg i **Information**.

Det er direkte respektløst og arrogant, når formanden for Danske Malermestre kalder deres egne ansattes krav om lønstigninger for overdrevne! Medlemmernes krav til OK2020 er hverken overdrevne eller 'eksorbitante'. Deres krav er fair. Vi forlanger retfærdig løn til malerne. At påstå, at malerne ikke fortjener en lønstigning, er direkte arrogant, skriver forbundsformand Martin B. Hansen i et svar til formand for Danske Malermestre, Per Vangekjær i en kommentar på **malerforbundets hjemmeside**.

Der gemmer sig måske en lovfastsat mindsteløn i finansloven, der kan være et forsøg på at sikre fred ved de kommende overenskomstforhandlinger. Det var ikke ventet, at der i årets aftaletekst til finansloven blev skrevet en mulig lovfastsat mindsteløn på transportområdet ind, ligesom det var overraskende, at arbejdsgiverne fik så lille en lussing, som det trods alt blev til. Tiltaget om den mulige mindsteløn skal ses som et led i de initiativer, der skal styrke kampen imod social dumping - men også som et tiltag, der potentielt set kan få stor betydning, når OK20 skal forhandles til næste år. Lyt til [Altingets podcast](#) med arbejdsmarkedsredaktør, Søren Elkrog Friis.